

ANALYSENOTAT

01-10-2020

EMN-2018-00232

1387857

Josefine Christensen

Faldende ungdomsårganges betydning for udbuddet af gymnasiale ungdomsuddannelser

Analysen undersøger, hvad det betyder for udbuddet af gymnasiale ungdomsuddannelser i 2030, at ungdomsårgangene i øjeblikket bliver mindre. Analysen dækker de gymnasiale hovedspor: STX, HHX, HTX og HF.

Resultater

- Fremskrivningen viser, at 13 pct. af uddannelsesafdelingerne på landets gymnasiale institutioner er potentielt udfordrede på deres elevgrundlag.
- Dette tal dækker *uddannelsesafdelinger* og tager ikke højde for, hvorvidt der er et andet lokalt alternativ. Bemærk at en institution kan have flere afdelinger, fx en afdeling i flere byer eller både en HHX- og en STX-afdeling.

Metode

Analysen bygger på data fra Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) (2020) samt på Danmarks Statistiks (DST) befolkningsfremskrivning (2020), som peger på faldende ungdomsårgange frem mod 2030. Følgende data er trukket fra BUVM: 1) Elevtilgangen for 2018/2019 fordelt på nuværende uddannelsesafdelinger inkl. elevernes bopælskommune, 2) Elevtilgangen for hver uddannelses-type fordelt på aldersgrupper trukket for skoleårene 2015/2016-2019/2020.

Først er den gennemsnitlige aldersfordeling for hver enkel uddannelsestype udregnet. Herefter er elevtilgangen i 2030 for landets nuværende uddannelsesafdelinger estimeret på baggrund af DST's befolkningsfremskrivning. Fremskrivningen af elevtilgangen for hver afdeling tager højde for *tilgående elevers bopælskommune* samt *uddannelsestypens gennemsnitlige aldersfordeling*. For elevtilgange uden oplyst bopæl er der anvendt en proxy i form af kommunen, som uddannelsesafdelingen er placeret i.

Fremskrivningen bygger på en antagelse om, at de unges søgemønstre ikke ændrer sig, og der tages ikke højde for eventuelle institutionsfusioner eller særlige forhold omkring de enkelte institutioners økonomi. Fremskrivningen er derfor ikke en oversigt over udbud i 2030 men en indikation på en potentiel udfordring for ungdomsuddannelserne i hele landet.

Analysegennemgang

- Analysen omfatter STX, HF, HHX og HTX.
- Først er elevtilgangen for hver uddannelsestype fordelt på aldersgrupper trukket for skoleårene 2015/2016 - 2019/2020 fra BUVM's Uddannelsesstatistikken. Herefter er den gennemsnitlige tilgang til hver uddannelsestype fordelt på aldersgrupper beregnet. Dette tager højde for eventuelle udslag i aldersfordelingen de pågældende år. Aldersgrupper med mindre end 1 pct. af tilgangen er medregnet særskilt i analysen.
- Herefter er elevtilgangen til hver uddannelse trukket for skoleåret 2018/2019 (seneste komplette datasæt i Uddannelsesstatistik.dk 2020), og fordelt på de tilgående elevers bopælskommune og uddannelsesinstitutionernes afdelinger. o Tilgang er af BUVM defineret som: "Antallet af elever, der er påbegyndt en (sammensat) uddannelse i den valgte periode" (BUVM 2019)
 - NB. tilgange på mindre end 3 elever fremgår ikke grundet aktiv diskretionering (BUVM 2019).
- Aldersfordelingen i elevtilgangen til hver afdeling er herefter estimeret ud fra de gennemsnitlige aldersgrupper for den pågældende uddannelsestype.
- Nu er fremskrivningen af tilgående elever udregnet vha. fremskrivningsfaktorer. Fremskrivningsfaktorerne er beregnet på baggrund af DST's befolkningsfremskrivning i 2020. Specifikt anvendes datasættet "FRKM120 Befolkningsfremskrivning 2020 efter kommune, alder og køn". Befolkningsfremskrivningerne fra DST er udregnet i samarbejde med DREAM på baggrund af en række forudsætninger og antagelser om til- og fraflytning, dødelighed og fertilitet (DST 2020).
- I fremskrivningen af elevgrundlaget for hver afdeling tages der højde for tilgående elevers bopælskommune samt den estimerede aldersfordeling blandt de tilgående elever. Fremskrivningsfaktoren er dermed *udviklingen i antallet i en bestemt aldersgruppe i en bestemt kommune fra 2019 til 2030*. o NB. Fremskrivningen af aldersgruppen 'Anden alder' (gennemsnitligt mindre end 1 pct. af tilgangen) er udregnet særskilt på baggrund af den procentvise andel i 2018/2019 pr. uddannelsesafdeling. Den tilsvarende procentvise andel for de fremskrevne tilgange er udregnet og lagt til de enkelte afdelingers fremskrevne tilgang.

- Ved tilgående elever *uden* oplyst bopælskommune anvendes afdelingens kommune som proxy. Dermed ganges disse tilgange med fremskrivnings-faktoren for afdelingens kommune.
- NB. Tilgange med udfaldet 'HTX' i uddannelsestypen, som er registreret under afdelingen 'NEXT - Albertslund/Vestskoven Gymnasium (stx/hf)', er flyttet til afdelingen NEXT - Albertslund/Vestskoven Gymnasium (htx/hhx). Dette formodes at være en fejl i dataregistreringen.
- Efter at have regnet den samlede fremskrevne tilgang for hver afdeling, vurderes det, om afdelingen vil være udfordret i 2030. Kriterierne er defineret som:
 - STX: Færre end 84 elever (3 klasser)
 - HF, HHX og HTX: Færre end 28 elever (1 klasse)

Disse afgrænsninger bygger på vores udspil fra december 2018 og er udarbejdet i dialog med en række uddannelsesinstitutioner (Danske Regioner 2018).

- Afsluttende er andelen af potentielt udfordrede afdelinger beregnet på baggrund af det totale antal gymnasiale uddannelsesafdelinger i landet.

Referencer

BUVM (Børne- og Undervisningsministeriet), 2020: "Uddannelsesstatistik.dk". URL: <https://uddannelsesstatistik.dk/>

BUVM (Børne- og Undervisningsministeriet), 2019: "Datadokumentation – Elevtal". URL: https://uddannelsesstatistik.dk/Documents/Tv%C3%A6rg%C3%A5ende/datadokumentation/DVH_GYM_EUD_Elevtal.pdf

DST (Danmarks Statistik), 2020: "FRKM120". URL: <https://www.statistikbanken.dk/FRKM120>

DST (Danmarks Statistik), 2020: "Statistik dokumentation – befolkningsfremskrivning". URL: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/befolkningsfremskrivning>

Danske Regioner, 2018: "Fremtidssikrede ungdomsuddannelser"